TEISINGUMO TEISMO (antroji kolegija) SPRENDIMAS

2006 m. spalio 5 d.*

Byloje C-140/05

dėl 2005 m. kovo 18 d. *Unabhängiger Finanzsenat, Außenstelle Klagenfurt* (Austrija) sprendimu, kurį Teisingumo Teismas gavo 2005 m. kovo 25 d., pagal EB 234 straipsnį pateikto prašymo priimti prejudicinį sprendimą byloje

Amalia Valeško

prieš

Zollamt Klagenfurt,

TEISINGUMO TEISMAS (antroji kolegija),

kurį sudaro kolegijos pirmininkas C. W. A. Timmermans (pranešėjas), teisėjai J. Makarczyk, R. Silva de Lapuerta, G. Arestis ir J. Klučka,

* Proceso kalba: vokiečių.

generalinis advokatas M. Poiares Maduro,
posėdžio sekretorius B. Fülöp, administratorius,

atsižvelgęs į rašytinę proceso dalį ir įvykus 2006 m. vasario 23 d. posėdžiui,

išnagrinėjęs pastabas, pateiktas:

— A. Valeško, atstovaujamos *Rechtsanwalt* R. Vouk,

— Austrijos vyriausybės, atstovaujamos H. Dossi ir J. Bauer,

— Italijos vyriausybės, atstovaujamos I. M. Braguglia, padedamo *avvocato dello Stato* G. Albenzio,

— Slovėnijos vyriausybės, atstovaujamos T. Mihelič ir V. Klemenc,

— Europos Bendrijų Komisijos, atstovaujamos M. Heller ir K. Gross,

susipažinęs su 2006 m. gegužės 4 d. posėdyje pateikta generalinio advokato išvada,

priima šį

Sprendimą

1 Prašymas priimti prejudicinį sprendimą susijęs su Akto dėl Čekijos Respublikos, Estijos Respublikos, Kipro Respublikos, Latvijos Respublikos, Lietuvos Respublikos, Vengrijos Respublikos, Maltos Respublikos, Lenkijos Respublikos, Slovėnijos Respublikos ir Slovakijos Respublikos stojimo sąlygų ir sutarčių, kuriomis yra grindžiama Europos Sąjunga, pritaikomųjų pataisų (OL L 236, 2003, p. 33, toliau – Stojimo aktas) XIII priedo 6 skyriaus 2 dalies bei EB 23, 25 ir 26 straipsnių aiškinimu.

2 Šis prašymas buvo pateiktas nagrinėjant bylą A. Valeško prieš *Zollamt Klagenfurt* (Klagenfurt muitinė, toliau – *Zollamt*) dėl atleidimo nuo akcizų, taikomo į Austrijos teritoriją iš Slovėnijos įvežamiems 200 vienetų cigarečių.

Teisinis pagrindas

Bendrijos teisė

3 Stojimo akto 2 straipsnis nurodo:

„Nuo įstojimo dienos pirminių Sutarčių ir prieš įstojimą institucijų ir Europos centrinio banko priimtų aktų nuostatos naujosioms valstybėms narėms yra privalomos ir tose valstybėse taikomos tose Sutartyse ir šiame Akte nustatytomis sąlygomis.“

4 Šio akto 10 straipsnis numato:

„Pereinamuoju laikotarpiu pirminės Sutartys ir institucijų priimti aktai taikomi su šiame Akte nustatytais nukrypimais.“

5 Pagal Stojimo akto 24 straipsnį:

„Šio Akto V, VI, VII, VIII, IX, X, XI, XII, XIII ir XIV prieduose išvardytos priemonės naujosiose valstybėse narėse taikomos tuose prieduose nustatytomis sąlygomis.“

6 Stojimo akto XIII priedo 6 skyriaus 2 dalis numato:

„31992 L 0079: 1992 m. spalio 19 d. Tarybos direktyva 92/79/EEB dėl mokesčių, taikomų cigaretėms, suderinimo (OL L 316, 1992 10 31, p. 8) su paskutiniais pakeitimais, padarytais:

— 32002 L 0010: 2002 2 12 Tarybos direktyva 2002/10/EB (OL L 46, 2002 2 16, p. 26).

Nukrypdama nuo Direktyvos 92/79/EEB 2 straipsnio 1 dalies, Slovėnija gali atidėti 60 eurų ir 64 eurų už 1 000 cigarečių bendrojo minimalaus akcizo, nustatyto didžiausią paklausą turinčios kainų grupės cigaretėms, taikymą iki 2007 m. gruodžio

31 d., jei šiuo laikotarpiu Slovėnija palaipsniui pritaikys savo akcizo tarifus prie bendrojo minimalaus akcizo, nustatyto direktyvoje.

Nepažeisdamos Tarybos direktyvos 92/12/EEB dėl bendrųjų procedūrų, susijusių su akcizais apmokestinamais produktais, ir dėl tokių produktų laikymo, judėjimo ir kontrolės (OL L 76, 1992 3 23, p. 1, su paskutiniais pakeitimais, padarytais Direktyva 2000/47/EB (OL L 193, 2000 7 29, p. 73)) 8 straipsnio ir pranešusios Komisijai, valstybės narės, kol yra taikoma pirmiau nurodyta leidžianti nukrypti nuostata, gali toliau taikyti tuos pačius kiekybinius apribojimus cigaretėms, kurios gali būti įvežtos į jų teritorijas iš Slovėnijos nemokant akcizų, kurie yra taikomi importui iš trečiųjų šalių. Pasinaudodamos šia galimybe, valstybės narės gali atlikti būtinus patikrinimus, jei šie patikrinimai nekenkia tinkamam vidaus rinkos veikimui."

7 Direktyvos 92/12 8 straipsnis numato:

„Laikantis vidaus rinkos reguliavimo principų, akcizai privačių asmenų individualiam naudojimui įsigyjamiems bei jų gabenamiems produktams turi būti pritaikyti toje valstybėje narėje, kurioje šie produktai įsigyjami."

8 Pagal 1983 m. kovo 28 d. Tarybos reglamento (EEB) Nr. 918/83, nustatančio Bendrijos atleidimo nuo muitų sistemą (OL L 105, p. 1), iš dalies pakeisto 1988 m. gegužės 3 d. Tarybos reglamentu (EEB) Nr. 1315/88 (OL L 123, p. 2, toliau – Reglamentas Nr. 918/83), 45 straipsnio 1 dalį:

„Atsižvelgiant į 46–49 straipsnius, atvykstančių iš trečiųjų šalių keleivių asmeniniame bagaže esančias prekes leidžiama įvežti be importo muitų, jei tos įvežamos prekės yra nekomercinio pobūdžio."

9 Minėto reglamento 45 straipsnio 1 dalies a punktas nustato, kad 200 vienetų yra didžiausias cigarečių kiekis, kuriam taikomas to paties reglamento 45 straipsnio 1 dalyje nurodytas atleidimas nuo importo muitų.

10 Reglamento Nr. 918/83 49 straipsnio 1 dalis numato:

Valstybės narės gali sumažinti leidžiamų be muitų įvežti prekių vertę ir (arba) jų kiekį, jei jas įveža:

— asmenys, gyvenantys pasienio zonoje,

— pasienio darbininkai,

— transporto priemonių, važinėjančių tarp trečiųjų šalių ir Bendrijos, brigados.

<...>“

11 1969 m. gegužės 28 d. Tarybos direktyvos 69/169/EEB dėl įstatymais ir kitais teisės aktais nustatytų nuostatų dėl tarptautiniais maršrutais keliaujančių asmenų importuojamų prekių atleidimo nuo apyvartos ir akcizo mokesčių suderinimo (OL L 133, p. 6), iš dalies pakeistos 1994 m. vasario 14 d. Tarybos direktyva 94/4/EB, iš dalies keičiančia Direktyvą 69/169/EEB ir Direktyvą 77/388/EB bei padidinančia

neapmokestinamų prekių, kurias įveža iš trečiųjų šalių atvykstantys keliautojai, vertę ir neapmokestinamų pirkinių Bendrijos vidaus kelionėse limitą (OL L 60, p. 14, toliau – Direktyva 69/169) 1 straipsnio 1 dalis numato:

„Vykstant iš trečiųjų šalių į Bendriją nuo apyvartos ir akcizo mokesčių atleidžiamos keliaujančių asmenų asmeniniame bagaže esančios prekės, jei jos įvežamos nekomerciniais tikslais ir jų bendra vertė vienam asmeniui neviršija 175 ekiu."

12 Pagal Direktyvos 69/169 4 straipsnio 1 dalies a punktą kiekviena valstybė narė nuo apyvartos ir akcizo mokesčių atleistoms iš trečiosios šalies importuojamoms cigaretėms nustato kiekybinį apribojimą, lygų 200 vienetų.

13 Direktyvos 69/169 5 straipsnis numato:

„Valstybės narės gali sumažinti prekių, kurias gali būti leidžiama įvežti be mokesčių, vertę ir (arba) kiekį iki vienos dešimtosios jų vertės ir (arba) kiekio, numatyto <...> 4 straipsnio 1 dalies II skiltyje, jei tokias prekes iš kitos valstybės narės įveža asmenys, gyvenantys importuojančios valstybės narės ar kaimyninės valstybės narės pasienio zonoje, pasienio zonos darbuotojai ar kelionėms tarptautiniais maršrutais naudojamų transporto priemonių įgulos.

Tačiau toliau išvardytų prekių neapmuitinamas kiekis gali būti toks:

a) tabako gaminiai

cigaretės: 40

<...>

2. Valstybės narės gali nustatyti mažesnes neapmokestinamų prekių vertės ir (arba) kiekio ribas, jei jas iš trečiosios šalies įveža pasienio zonoje gyvenantys asmenys, pasienio zonos darbuotojai ar kelionėms tarp trečiųjų šalių ir Bendrijos naudojamų transporto priemonių įgulos.

3. Valstybės narės gali nustatyti mažesnes neapmokestinamų prekių vertės ir (arba) kiekio ribas, jei jas iš kitos valstybės narės įveža kitoje valstybėje narėje dislokuotų valstybės narės karinių pajėgų nariai, įskaitant civilius darbuotojus, sutuoktinius ir išlaikomus vaikus.

<...>

8. Į valstybę narę iš trečiosios šalies atvykstantiems asmenims valstybės narės gali nustatyti mažesnį 4 straipsnio 1 dalies a ir d punktuose nurodytų prekių kiekį."

Nacionalinė teisė

14 1994 m. rugpjūčio 31 d. Tabako mokesčių įstatymo (*Tabaksteuergesetz*) (BGBl. 704/1994), iš dalies pakeisto 2003 m. gruodžio 19 d. *Abgabenänderungsgesetz* (Mokesčius iš dalies keičiantis įstatymas) (BGBl. I, 124/2003, toliau – *TabStG*) 6 straipsnio 3 dalis nustato:

„Federaliniam finansų ministrui reglamentu gali būti suteikta teisė:

1) nurodyti, kad tabako gaminių importas atleidžiamas nuo mokesčio, jeigu jis gali būti atleistas nuo muitų arba akcizų pagal Reglamentą Nr. 918/83 ir kitas Europos bendrijos priimtas teisės nuostatas;

2) reglamentuoti tabako gaminių iš kitų valstybių narių nuo mokesčio atleistą importą į mokesčių teritoriją, jeigu jis leidžiamas pagal 1 punktą;

<...>

5) tabako mokesčiui netaikyti atleidimo nuo importo mokesčio pagal Įstatymo dėl muitų teisės įgyvendinimo 2 straipsnio 1 dalį, jeigu tai būtina Europos bendrijos teisės nuostatoms įgyvendinti arba vienodam apmokestinimui užtikrinti."

15 Pagal *TabStG* 29 straipsnio 1 dalį:

„Atleidžiami nuo mokesčio kitoje valstybėje narėje laisvoje prekyboje fizinio asmens asmeniniam vartojimui įsigyjami ir jo paties į mokesčių teritoriją importuojami tabako gaminiai, jeigu šie gaminiai skirti individualiam ir nekomercinio pobūdžio naudojimui.“

16 Pagal *TabStG* 29a straipsnį:

„1. 44f straipsnio 2 dalyje nurodytais pereinamaisiais laikotarpiais į mokesčių teritoriją keleivių asmeniniame bagaže importuojamų tabako gaminių atleidimas nuo akcizų pagal 29 straipsnį taikomas ne daugiau kaip:

<...>

3) 200 cigarečių, kai atvykstama iš Latvijos Respublikos, Lietuvos Respublikos, Vengrijos Respublikos, Lenkijos Respublikos, Slovėnijos Respublikos arba Slovakijos Respublikos.

2. Nukrypstant nuo 1 dalies, keleivių, kurių įprasta gyvenamoji vieta yra mokesčių teritorijoje ir kurie 44f straipsnio 2 dalyje nurodytais pereinamaisiais laikotarpiais tiesiogiai per sausumos sieną arba vidaus vandenis atvyksta į mokesčių teritoriją,

asmeniniame bagaže importuojamų tabako gaminių atleidimas nuo akcizų taikomas ne daugiau kaip:

<...>

2) 25 cigaretėms, kai atvykstama iš Slovakijos Respublikos, Slovėnijos Respublikos arba Vengrijos Respublikos.“

17 *TabStG* 44f straipsnio 2 dalies 4 punktas nustato:

„<...> 29a straipsnis įsigalioja tuo pačiu metu, kaip ir Čekijos Respublikos, Slovakijos Respublikos, Vengrijos Respublikos, Slovėnijos Respublikos, Lenkijos Respublikos, Estijos Respublikos, Latvijos Respublikos ir Lietuvos Respublikos stojimo į Europos Sąjungą sutartis ir pereinamuoju laikotarpiu taikomas

<...>

4) iki 2007 m. gruodžio 31 d. Slovėnijos Respublikai.

<...>“

18 Remdamasis pagal *TabStG* 6 straipsnio 3 dalį jam suteiktais įgaliojimais, federalinis finansų ministras 1995 m. sausio 5 d. priėmė Reglamentą dėl atleidimo nuo akcizų (*Verbrauchsteuerbefreiungsverordnung*) (BGBl. 3/1995), kuris įsigaliojo 1997 m. liepos 1 d. ir buvo iš dalies pakeistas 1997 m. birželio 19 d. Reglamentą dėl atleidimo nuo akcizų iš dalies keičiančiu reglamentu (*Verordnung: Änderung der Verbrauchsteuerbefreiungsverordnung*) (BGBl. II, 162/1997) (toliau – *VerbStBefV*).

19 *VerbStBefV* 1 straipsnis nustato:

„1. Jeigu 2–5 straipsniuose nenustatyta kitaip, akcizais apmokestinamos prekės, kurios į mokesčių teritoriją Akcizų įstatymų prasme importuojamos iš trečiosios šalies, atleidžiamos nuo mokesčio, jei jos yra atleidžiamos nuo mokesčio jas importuojant į Bendrijos muitų teritoriją pagal:

1) Reglamentą Nr. 918/83 ir jam įgyvendinti priimtas nuostatas;

2) 1992 m. spalio 12 d. Tarybos reglamentą (EEB) Nr. 2913/92, nustatantį Bendrijos muitinės kodeksą (OL L 302, p. 1) ir jam įgyvendinti priimtas nuostatas;

3) muitų teisę įgyvendinantį įstatymą BGBl. 659/1994.

2. Jeigu šio reglamento 4 ir 5 straipsniuose nenustatyta kitaip, atleidimo nuo akcizų tikslais Bendrijos muitų teritorija suprantama kaip mokesčių teritorija Akcizų įstatymų prasme, o trečioji valstybė suprantama kaip bet kokia valstybė, kuriai netaikoma Direktyva 92/12.

20 Pagal *VerbStBefV* 3a straipsnį:

„1. Tabako gaminių, kuriuos keleiviai, įprastai gyvenantys šio reglamento taikymo teritorijoje ir į šią teritoriją įvažiuojantys kirsdami sausumos sieną, besiribojančią su kitomis nei Europos Sąjungos valstybės narės ir Europos laisvosios prekybos asociacijos šalimis, atleidimas nuo akcizų taikomas ne daugiau kaip:

1) 25 cigaretėms <...>

<...>

2. 1 dalis netaikoma tabako gaminiams, kurių atžvilgiu įrodyta, kad jie buvo įsigyti taikymo teritorijoje arba laisvojoje prekyboje kitoje Europos Sąjungos valstybėje narėje ir už kuriuos nebuvo grąžinti ar kompensuoti akcizai.

3. 1 dalis taip pat taikoma tabako gaminiams, kurie importuojami iš Šveicarijos Samnauntal laisvosios zonos.

<...>“

Pagrindinė byla ir prejudiciniai klausimai

21 2004 m. liepos 10 d., vykdama iš Slovėnijos, Austrijos pilietė A. Valeško grįžo į Austrijos Respubliką, t. y. į valstybę narę, kurioje ji gyvena.

22 Per Austrijos Grablach pasienio poste vykdytą patikrinimą ji deklaravo 200 *Davidoff Gold 200* cigarečių.

23 2004 m. liepos 30 d. Sprendimu, remdamasi *TabStG* 29a straipsniu bei šioje nuostatoje numatytu ne daugiau kaip 25 cigaretėms taikomu atleidimu nuo akcizų, Zollamt 175 iš 200 A. Valeško importuotų cigarečių apmokestino 16,8 euro dydžio tabako mokesčiu.

24 Dėl šio sprendimo A. Valeško pateikė skundą, tvirtindama, kad *TabStG* 29a straipsnyje numatytas ne daugiau kaip 25 cigaretėms taikomas atleidimas nuo akcizų prieštarauja Bendrijos teisei. 2004 m. gruodžio 17 d. Sprendimu *Zollamt* atmetė šį skundą.

25 Dėl šio sprendimo A. Valeško pareiškė ieškinį *Unabhängiger Finanzsenat, Außenstelle Klagenfurt.* Ji paprašė, kad Teisingumo Teismui būtų pateiktas prejudicinis klausimas, jeigu būtų taikomas *TabStG* 29a straipsnis.

26 Prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas pažymi, kad, pagal Austrijos teisę, muitų teisės nuostatos iš esmės taikomos importo atveju renkant akcizus, jeigu

šiais mokesčiais apmokestintos prekės iš trečiosios šalies tiesiogiai importuojamos į mokesčių teritoriją.

27 Šio teismo teigimu, Stojimo akto XIII priedo 6 skyriaus 2 dalis galėtų būti aiškinama taip, kad valstybės narės gali palikti kiekybinius apribojimus su sąlyga, jei, pavyzdžiui, Slovėnijos Respublikos, kaip trečiosios šalies, atžvilgiu jie buvo taikomi jos įstojimo į Europos Sąjungą metu.

28 Pritarus tokiam aiškinimui, *TabStG* 29a straipsnis šią sąlygą tenkintų, nes šioje nuostatoje numatytas kiekybinis apribojimas 25 cigaretėmis jau buvo nustatytas *VerbStBefV* 3a straipsnyje, t. y. anksčiau nei Slovėnijos Respublika įstojo į Europos Sąjungą.

29 Tačiau, prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusio teismo teigimu, galimas ir kitoks aiškinimas. Iš tikrųjų Stojimo akto XIII priedo 6 skyriaus 2 dalies tekstas, o ypač frazė „tuos pačius kiekybinius apribojimus <...>, kurie yra taikomi importui iš trečiųjų šalių“ leidžia aiškinti remiantis po Slovėnijos Respublikos įstojimo į Europos Sąjungą galiojančia teise.

30 Pagal šį aiškinimą, iš Slovėnijos įvežamoms cigaretėms taikomi tie patys kiekybiniai apribojimai, kaip ir numatytieji iš po paskutinės Europos Sąjungos plėtros likusių trečiųjų šalių importuojamoms cigaretėms.

31 Pritarus antrajam aiškinimui, *TabStG* 29a straipsnyje bei *VerbStBefV* 3a straipsnyje numatytas kiekybinis apribojimas 25 cigaretėmis būtų taikomas tik importui iš Šveicarijos Samnauntal laisvosios zonos, nes jokia kita trečioji šalis, išskyrus Šveicarijos Konfederaciją ir Lichtenšteino Kunigaikštystę, kurios yra Europos laisvosios prekybos asociacijos narės, neturi bendros sienos su Austrijos Respublika.

32 Prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas abejoja dėl kiekybinio importo iš Slovėnijos apribojimo 25 cigaretėmis, nes tokių ribojančių nuostatų palikimas galioti, atrodo, viršija teisės aktų leidėjo siekį ir todėl prieštarauja Stojimo aktui bei EB 23, 25 ir 26 straipsniuose įtvirtintiems principams.

33 Tokiomis aplinkybėmis *Unabhängiger Finanzsenat, Außenstelle Klagenfurt* nusprendė sustabdyti bylos nagrinėjimą ir pateikti Teisingumo Teismui šiuos prejudicinius klausimus:

„1. Ar (Stojimo) akto XIII priedo 6 skyriaus 2 dalyje įtvirtintos nuostatos, pagal kurias, nepažeisdamos Direktyvos 92/12/EEB <...> 8 straipsnio ir pranešusios Komisijai, valstybės narės, kol yra taikoma pirmiau nurodyta leidžianti nukrypti nuostata, gali „toliau taikyti“ tuos pačius kiekybinius apribojimus cigaretėms, kurios gali būti įvežtos į jų teritorijas iš Slovėnijos nemokant akcizų, kurie yra taikomi importui iš trečiųjų šalių, atsižvelgiant į techninį terminą „toliau taikyti“, gali būti aiškinamos taip, kad šios sutarties nuostatos leidžia tuos kiekybinius apribojimus, kurie konkrečioje valstybėje narėje iki Slovėnijos Respublikos įstojimo buvo taikomi, be kita ko, Slovėnijos Respublikos, kaip trečiosios šalies, atžvilgiu?

2. Tačiau jeigu Teisingumo Teismas manytų, kad nagrinėjamos sutarties nuostatos negali būti aiškinamos kaip leidžiančios tuos kiekybinius apribojimus, kurie konkrečioje valstybėje narėje iki Slovėnijos Respublikos įstojimo buvo taikomi, be kita ko, Slovėnijos Respublikos, kaip trečiosios šalies, atžvilgiu, ar EB 23, 25 ir 26 straipsniai turi būti aiškinami taip, kad valstybės narės teisės aktai, pagal kuriuos tabako, importuojamo asmeniniame keleivių, kurie įprastai gyvena valstybės narės mokesčių teritorijoje ir į šią teritoriją tiesiogiai grįžta kirsdami sausumos sieną arba vidaus vandenimis, bagaže, atleidimas nuo akcizų, taikomas ne daugiau kaip 25 cigaretėms, jeigu įvažiuojama iš tam tikrų kitų valstybių narių, nepažeidžia laisvo prekių judėjimo principo, kai toks kiekybinis apribojimas egzistuoja vienintelės trečiosios šalies (Šveicarijos Konfederacijos) laisvosios zonos atžvilgiu, o iš visų kitų trečiųjų šalių leidžiama įvežti 200 cigarečių, kurios šioje valstybėje narėje atleidžiamos nuo akcizų?“

Dėl prejudicinių klausimų

Dėl pirmojo klausimo

34 Savo pirmuoju klausimu prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas klausia, ar Stojimo akto XIII priedo 6 skyriaus 2 dalis turi būti aiškinama kaip leidžianti Austrijos Respublikai pereinamuoju laikotarpiu toliau taikyti teisės aktus, pagal kuriuos nuo akcizų atleidžiamos ne daugiau kaip 25 keleivių asmeniniame bagaže importuojamos cigaretės, nes prieš Slovėnijos Respublikai įstojant į Europos Sąjungą šis atleidimas jau galiojo, arba ar ši Stojimo akto nuostata turi būti suprasta taip, jog toks atleidimas galėtų būti toliau taikomas, tik jei pagal šiuo metu galiojančius teisės aktus Austrijos Respublika šį atleidimą taikytų importui iš trečiųjų šalių.

35 Pirmiausia reikia pažymėti, kad iš trečiųjų šalių atvykstančių keleivių asmeniniame bagaže importuojamų prekių, konkrečiai kalbant, cigarečių, atleidimo nuo akcizų klausimą reglamentuoja Direktyva 69/169.

36 Šia direktyva, kaip rodo jos pavadinimas, siekiama suderinti tarptautiniais maršrutais keliaujančių asmenų importuojamų prekių atleidimą nuo apyvartos ir akcizo mokesčių. Kaip matyti iš jos bei iš ją keičiančių direktyvų konstatuojamųjų dalių, ja siekiama liberalizuoti importo mokesčių sistemą keliaujant iš vienos valstybės narės į kitą, kad būtų palengvintas keliavimas (1999 m. birželio 15 d. Sprendimo *Heinonen*, C-394/97, Rink. p. I-3599, 25 punktas).

37 Be to, Direktyvos 69/169 taikymo srityje valstybės narės išlaiko tik ribotą, pačios direktyvos bei ją pakeičiančių nuostatų joms pripažintą kompetenciją (1992 m. birželio 9 d. *Komisija prieš Ispaniją*, Rink. p. I-3789, 10 punktas bei jame minėta teismo praktika).

38 Konkrečiai kalbant apie cigaretes, iš šios direktyvos 69/169 4 straipsnio 1 dalies a punkto matyti, kad keliaujant iš trečiųjų valstybių į Bendriją nuo akcizų atleidžiama ne daugiau kaip 200 cigarečių. Tačiau pagal direktyvos 5 straipsnio 2 bei 8 dalis, šiose nuostatose nustatytomis sąlygomis valstybės narės gali sumažinti šį apribojimą.

39 Minėtos nuostatos, kokios buvo taikomos tiek prieš Slovėnijos Respublikai įstojant į Europos Sąjungą, tiek po to ir tada, kai įvyko pagrindinės bylos faktinės aplinkybės, nebuvo keičiamos.

40 Be to, nustatyta, kad Austrijos Respublika priėmė *TabStG* 29a straipsnį bei nustatė šioje nuostatoje numatytą ne daugiau kaip 25 cigaretėms taikomą atleidimą nuo akcizų, remdamasi Direktyvos 69/169 5 straipsnio 8 dalimi, bei kad ši valstybė narė pranešė Komisijai apie šią nuostatą, kaip apie vieną iš pereinamojo laikotarpio priemonių, numatytų Stojimo akto 24 straipsnyje.

41 Be to, neginčijama, kad ši nacionalinės teisės nuostata iš esmės tapačiai atkartojo *VerbStBefV* 3a straipsnyje jau numatytą atleidimą nuo akcizų, kuris nuo 1997 m. sausio 1 d. buvo taikomas keleivių iš Austrijos Respublikos kaimyninių trečiųjų šalių, įskaitant ir Slovėniją, importuojamoms cigaretėms ir kuris po paskutinės Europos Sąjungos plėtros taikomas tik Šveicarijos Samnauntal laisvosios zonos atžvilgiu.

42 Todėl kyla klausimas, ar, prieš Slovėnijos Respublikai įstojant į Europos Sąjungą, pagrindinėje byloje ginčijami nacionalinės teisės aktai, įtvirtinantys iki 25 cigarečių sumažintą atleidimą nuo akcizų, galėjo būti pagrįsti ribota kompetencija, kurią turi Austrijos Respublika pagal Direktyvos 69/169 5 straipsnio 8 dalį, ir ar po šio įstojimo minėti teisės aktai, atsižvelgiant į Stojimo sutarties 24 straipsnį, gali būti pagrįsti šia kompetencija.

43 Komisija teigia, kad į šį klausimą reikia atsakyti neigiamai.

44 Kalbant apie tokį kaip pagrindinėje byloje nagrinėjamas nacionalinis atleidimas nuo akcizų, Direktyvos 69/169 5 straipsnio 8 dalyje esančia išimtimi negalima remtis, nes

ji taikoma tik iš tam tikrų trečiųjų šalių importuojamoms prekėms ir, be to, ji apsiriboja tik konkrečia keleivių iš šių šalių kategorija, t. y. tais keleiviais, kurie įprastai gyvena Austrijoje ir tiesiogiai grįžta į šią valstybę narę kirsdami sausumos sieną arba vidaus vandenimis.

45 Pirmosios trys Direktyvos 69/169 5 straipsnio dalys numato tam tikroms, konkrečiai apibrėžtoms keleivių grupėms taikomas išimtis. Šios išimtys būtų perteklinės, ir, beje, būtų galima išvengti jų taikymo, jeigu šio straipsnio 8 dalis būtų suprasta kaip suteikianti valstybėms narėms bendrą kompetenciją pirmose trijose dalyse apibrėžtas konkrečias keleivių kategorijas papildyti kitomis.

46 Be to, pripažinus tokią kompetenciją, valstybėse narėse būtų galima įtvirtinti skirtingas atleidimo nuo akcizų sistemas. Tokių sistemų vystymasis galėtų pažeisti Direktyvoje 69/169 numatytą tikslą palengvinti asmenų keliavimą.

47 Galiausiai Komisija teigia, kad jos siūlomas aiškinimas yra, be kita ko, būtinas tam, kad būtų laikomasi principo, kuris tarptautinėje prekyboje draudžia bet kokią trečiųjų šalių diskriminaciją.

48 Šie argumentai negali būti pripažinti pagrįstais.

49 Dėl argumentų, susijusių su Direktyvos 69/169 5 straipsnio 1–3 dalyse išvardytomis konkrečiomis tam tikroms keleivių kategorijoms taikomomis išimtimis, reikia pažymėti, kad tik šio straipsnio 2 dalis gali būti reikšminga pagrindinėje byloje, nes ji susijusi su importu iš trečiųjų šalių, o šio straipsnio 1 ir 3 dalys susijusios su iš kitos valstybės narės įvežamomis prekėmis.

50 Nors tiesa, kad pagrindinėje byloje nagrinėjamose nacionalinėse nuostatose numatyta keleivių kategorija, kurią sudaro įprastai Austrijoje gyvenantys asmenys, apibrėžiama plačiau nei tos, kurios apima pasienio zonoje gyvenančius asmenis, pasienio zonos darbuotojus arba kelionėms tarp trečiųjų šalių ir Bendrijos naudojamų transporto priemonių įgulas Direktyvos 69/169 5 straipsnio 2 dalies prasme, pastarąja išimtimi numatytų kategorijų specifinis pobūdis nedraudžia to paties straipsnio 8 dalyje numatytos išimties taikyti kitai, plačiau apibrėžtai keleivių kategorijai.

51 Iš tikrųjų pastaroji išimtis taip pat yra specifinio pobūdžio, nes ji taikoma tik tam tikroms, išsamiai išvardytoms prekėms, tarp jų ir cigaretėms.

52 Pagal Direktyvos 69/169 5 straipsnio 8 dalį, į valstybę narę iš trečiosios šalies atvykstantiems asmenims valstybės narės gali nustatyti mažesnį 4 straipsnio 1 dalies a ir d punktuose nurodytų prekių, tarp jų ir cigarečių, kiekį.

53 Reikia konstatuoti, kad, atsižvelgiant į vartojamų terminų bendrąjį pobūdį, šios nuostatos formuluotė negali pagrįsti siauro aiškinimo, tokio kaip Komisijos siūlomas, pagal kurį sumažintas atleidimas nuo akcizų, nustatytas pagal šią nuostatą, gali būti leidžiamas, tik jeigu jis taikomas visoms trečiosioms šalims vienodai bei visoms keleivių kategorijoms.

54 Bendras šios formuluotės pobūdis reiškia priešingai – kad Direktyvos 69/169 4 straipsnio 1 dalies a ir d punktuose numatytų konkrečių prekių, tarp jų ir cigarečių, atžvilgiu valstybės narės turi plačią galimybę sumažinti aptariamų prekių kiekius.

55 Tiesa, egzistuoja tam tikras prieštaravimas tarp šios teisės ir bendrojo Direktyvos 69/169 tikslo, kuriuo, kaip buvo priminta šio sprendimo 36 punkte, siekiama liberalizuoti importo mokesčių sistemą keliaujant iš vienos valstybės narės į kitą, kad būtų palengvintas keliavimas.

56 Pasinaudodamos šia galimybe, valstybės narės privalo kiek įmanydamos riboti neigiamus padarinius, kuriuos priimtos priemonės gali sukelti bendrojo Direktyvos 69/169 tikslo įgyvendinimui, bei taip nepažeisti tinkamos pusiausvyros tarp šio tikslo ir specialaus tos pačios direktyvos 5 straipsnio 8 dalyje numatyto tikslo.

57 Įgyvendinat šį specialų tikslą, turi būti atsižvelgiama į ypatingą nagrinėjamų prekių, t. y. tabako gaminių, pavyzdžiui, cigarečių, pobūdį, bei į teisinį gėrį, kurį nagrinėjama nuostata leidžia apsaugoti.

58 Kaip dėl šių prekių pažymėjo generalinis advokatas savo išvados 35 punkte, mokesčių teisės aktai yra svarbi ir veiksminga priemonė kovojant su šių prekių vartojimu ir todėl apsaugant visuomenės sveikatą.

59 Neginčijama, kad *VerbStBefV* 3a straipsnis, numatantis atleidimo nuo akcizų taikymą ne daugiau kaip 25 cigaretėms, buvo įtrauktas siekiant užkirsti kelią periodiškam Austrijos gyventojų vengimui mokėti bendrą minimalų akcizą už cigaretes, kurio tarifai nustatyti Direktyvos 92/79, iš dalies pakeistos Direktyva 2002/10, 2 straipsniu, per dažnas bei trumpalaikes keliones perkant cigaretes kaimyninėse Austrijos Respublikos trečiosiose šalyse, kuriose taikomas gerokai mažesnis mokestis ir todėl gerokai mažesnės kainos nei pastarojoje valstybėje narėje, ir taip per kiekvieną iš šių kelionių įvežant 200 vienetų nuo akcizų atleistų cigarečių.

60 Šis specifinis mokesčių politikos vengimo bei visuomenės sveikatos apsaugos tikslo pažeidimo pavojus po Slovėnijos Respublikos įstojimo į Europos Sąjungą išlieka, nes pagal Stojimo akto XIII priedo 6 skyriaus 2 dalį ši nauja valstybė narė, net jeigu ji palaipsniui ir turi padidinti savo tarifus, gali atidėti bendrojo minimalaus akcizo cigaretėms taikymą iki 2007 m. gruodžio 31 dienos.

61 Reikia taip pat pastebėti, kad pagrindinėje byloje nagrinėjamos priemonės taikymo sritis apima tik tai, kas yra būtina kovojant su tokio pobūdžio praktika, dėl kurios manoma, kad, atsižvelgiant ypač į jos kumuliacinius padarinius, ji kelia didelį pavojų su tabako gaminiais susijusios mokesčių politikos veiksmingumui ir todėl visuomenės sveikatos apsaugai.

62 Galiausiai reikia konstatuoti, kad ši priemonė taikoma tik Austrijoje įprastai gyvenantiems asmenims, kurių sveikatos apsauga tenka Austrijos teisės aktų leidėjui ir kurie iš trečiosios kaimyninės šalies, kurioje cigaretėms taikomas mažesnis mokestis nei nustatytas galiojančiuose Bendrijos teisės aktuose, tiesiogiai grįžta į šios valstybės teritoriją.

63 Tai paaiškina, kodėl ši priemonė taikoma ne importui iš Austrijos Respublikos kaimyninių trečiųjų šalių, kaip antai Šveicarijos Konfederacija ir Lichtenšteino Kunigaikštystė, kuriose taikomas tabako gaminių mokestis yra ne mažesnis nei nustatytas Bendrijos teisės aktuose, o importui iš Šveicarijos laisvosios zonos Samnauntal, kurioje mokestis yra mažesnis nei nustatytas Bendrijos teisės aktuose.

64 Pagrindinėje byloje nagrinėjama nacionalinė priemonė taip pat netaikoma per keliones, kurios nelaikomos keliančiomis didelį pavojų su šiais gaminiais susijusios mokesčių politikos veiksmingumui, kaip, pavyzdžiui, tada, kai keliaujama oro transportu arba į nekaimynines trečiąsias šalis.

65 Taigi, atsižvelgiant į jos taikymo srities apribojimą dėl ypatumų, susijusių su galimybe padaryti žalą mokesčių politikai bei visuomenės sveikatos apsaugai, kuri atsiranda dėl to, kad aptariamos šalys yra gretimos, bei dėl pastarosiose tabako gaminiams taikomo mokesčio dydžio, aptariama nacionalinė nuostata nustato tinkamą pusiausvyrą tarp bendrojo Direktyvos 69/169 tikslo ir specialaus šios direktyvos 5 straipsnio 8 dalyje numatyto tikslo.

66 Kalbant apie Slovėnijos Respublikos situaciją jai įstojus į Europos Sąjungą, neginčijama, kad šioje valstybėje narėje tabako gaminiams taikomi apmokestinimo

tarifai, kurie, tiesa, buvo padidinti po įstojimo, lieka žemesni nei įtvirtinti galiojančioje Bendrijos teisėje.

67 Taigi specifinis pavojus, su kuriuo siekiama kovoti ne daugiau kaip 25 cigaretėms taikomu atleidimu nuo akcizų, išlieka, vadinasi, ši priemonė dar gali būti pagrįsta pagal Direktyvos 69/169 5 straipsnio 8 dalį, skaitomą kartu su Stojimo akto 24 straipsniu.

68 Šiomis aplinkybėmis Komisijos argumentai, kad pagrindinėje byloje nagrinėjami nacionalinės teisės aktai yra diskriminuojantys, taip pat negali būti pripažinti pagrįstais.

69 Iš viso to, kas išdėstyta, matyti, kad, atsižvelgiant į siekiamus tikslus, nacionalinės teisės aktų taikymo sritis apima tik importą iš trečiųjų šalių bei iš naujų Austrijos Respublikos kaimyninių valstybių narių, kuriose tabako produktams taikomas mažesnis mokestis nei nustatytas Bendrijos teisėje.

70 Kadangi šių trečiųjų šalių bei Austrijos Respublikos kaimyninių naujų valstybių narių situacija nėra panaši į kitų trečiųjų šalių situaciją, minėtų teisės aktų sąlygota skirtinga traktuotė negali būti laikoma diskriminuojančia importo iš minėtų trečiųjų šalių bei naujų valstybių narių atžvilgiu.

71 Remiantis tuo, kas išdėstyta, į pirmąjį klausimą reikia atsakyti taip: Stojimo akto XIII priedo 6 skyriaus 2 dalis turi būti aiškinama kaip nedraudžianti Austrijos Respublikai pereinamuoju laikotarpiu toliau taikyti savo teisės aktų, pagal kuriuos nuo akcizų atleidžiama ne daugiau kaip 25 vienetai cigarečių, kurias į Austrijos Respublikos teritoriją iš Slovėnijos asmeniniame bagaže įveža keleiviai, gyvenantys Austrijoje ir į jos teritoriją tiesiogiai grįžtantys kirsdami šios valstybės narės sausumos sieną arba vidaus vandenimis.

Dėl antrojo klausimo

72 Antruoju klausimu prašymą priimti prejudicinį sprendimą iš esmės klausia, ar EB 23, 25 ir 26 straipsniai turi būti aiškinami kaip draudžiantys tokius kaip pagrindinėje byloje nagrinėjamus nacionalinės teisės aktus, pagal kuriuos į Austrijos Respublikos teritoriją atvykstant iš tam tikrų kitų valstybių narių, o būtent iš Slovėnijos Respublikos, nuo akcizų atleidžiama ne daugiau kaip 25 vienetai asmeniniame keleivių bagaže importuojamų cigarečių, dėl to, kad po paskutinės Europos Sąjungos plėtros šis atleidimas nuo akcizų nebetaikomas jokios kitos trečiosios šalies, išskyrus Šveicarijos Samnauntal laisvosios zonos atžvilgiu, nes paprastai nuo akcizų atleidžiama 200 vienetų iš trečiųjų šalių importuojamų cigarečių.

73 Šiuo atžvilgiu, kalbant apie po Slovėnijos Respublikos įstojimo į Europos Sąjungą susidariusią situaciją, iš šio sprendimo 67 punkto matyti, kad pagrindinėje byloje nagrinėjami nacionalinės teisės aktai dar gali būti pagrįsti pagal Direktyvos 69/169 5 straipsnio 8 dalį, skaitomą kartu su Stojimo akto 24 straipsniu.

74 Kadangi šiuos nacionalinės teisės aktus pateisina viena iš Stojimo akto 24 straipsnyje numatytų priemonių, šiuo atveju – šio akto XIII priedo 6 skyriaus 2 dalyje numatyta pereinamojo laikotarpio priemonė, nebekyla klausimo dėl šių teisės aktų atitikties kitoms pirminės teisės nuostatoms, kaip antai EB 23, 25 ir 26 straipsniai.

75 Todėl į antrąjį klausimą reikia atsakyti taip: EB 23, 25 ir 26 straipsniai turi būti aiškinami kaip nedraudžiantys tokių kaip pagrindinėje byloje nagrinėjamų nacionalinės teisės aktų, pagal kuriuos į Austrijos Respublikos teritoriją atvykstant iš tam tikrų kitų valstybių narių, o būtent iš Slovėnijos Respublikos, nuo akcizų atleidžiama ne daugiau kaip 25 vienetai asmeniniame keleivių bagaže importuojamų cigarečių, nepaisant to, kad po paskutinės Europos Sąjungos plėtros šis sumažintas atleidimas nuo akcizų nebetaikomas jokios kitos trečiosios šalies, išskyrus Šveicarijos Samnauntal laisvąją zoną, atžvilgiu, nes paprastai nuo akcizų atleidžiama 200 vienetų iš trečiųjų šalių importuojamų cigarečių.

Dėl bylinėjimosi išlaidų

76 Kadangi šis procesas pagrindinėms bylos šalims yra vienas iš etapų prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusio teismo nagrinėjamoje byloje, bylinėjimosi išlaidų klausimą turi spręsti šis teismas. Išlaidos, susijusios su pastabų pateikimu Teisingumo Teismui, išskyrus tas, kurias patyrė minėtos šalys, nėra atlygintinos.

Remdamasis šiais motyvais, Teisingumo Teismas (antroji kolegija) nusprendžia:

1. **Akto dėl Čekijos Respublikos, Estijos Respublikos, Kipro Respublikos, Latvijos Respublikos, Lietuvos Respublikos, Vengrijos Respublikos, Maltos Respublikos, Lenkijos Respublikos, Slovėnijos Respublikos ir Slovakijos Respublikos stojimo sąlygų ir sutarčių, kuriomis yra grindžiama Europos Sąjunga, pritaikomųjų pataisų XIII priedo 6 skyriaus 2 dalis turi būti aiškinama kaip nedraudžianti Austrijos Respublikai pereinamuoju laikotarpiu toliau taikyti savo teisės aktų, pagal kuriuos nuo akcizų atleidžiama ne daugiau kaip 25 vienetai cigarečių, kurias į Austrijos Respublikos teritoriją iš Slovėnijos asmeniniame bagaže įveža keleiviai, gyvenantys Austrijoje ir į jos teritoriją tiesiogiai grįžtantys kirsdami šios valstybės narės sausumos sieną arba vidaus vandenimis.**

2. **EB 23, 25 ir 26 straipsniai turi būti aiškinami kaip nedraudžiantys tokių kaip pagrindinėje byloje nagrinėjamų nacionalinės teisės aktų, pagal kuriuos į Austrijos Respublikos teritoriją atvykstant iš tam tikrų kitų valstybių narių, o būtent iš Slovėnijos Respublikos, nuo akcizų atleidžiama ne daugiau kaip 25 vienetai asmeniniame keleivių bagaže importuojamų cigarečių, nepaisant to, kad po paskutinės Europos Sąjungos plėtros šis sumažintas atleidimas nuo akcizų nebetaikomas jokios kitos trečiosios šalies, išskyrus Šveicarijos Samnauntal laisvosios zonos atžvilgiu, nes paprastai nuo akcizų atleidžiama 200 vienetų iš trečiųjų šalių importuojamų cigarečių.**

Parašai.